

Objektivni in subjektivni pogoji v trgovini

Po malem, a vendar...

je bila to že daona želja Vitančanov.

Razen tega nadaljujemo tudi začeto elektrifikacijo vitanjskega območja. To izvajamo postopoma že od 1955. leta. No, saj razumete, kolikor pač sredstva dovoljujejo. Letos bomo potegnili linije do Hudinje in Brezna. Sedaj imamo tudi najtežji teren.

Nekoliko težav imamo z otroškimi vrtcem, ki smo ga šele lani uredili. Kar naenkrat je začelo padati število otrok, ki redno obiskujejo vrtce. Brez dvoma bo potreben problem proučiti, kajti logično bi bilo nasprotno; vedno več otrok v vrtcu.

Sola in ceste? Res, ti dve vprašanji sta povsod aktualni. Sveda tudi pri nas. Eno šolo smo uspeli urediti, druga pa je res dotrajala. Sodimo, da tega vprašanja ne bi smeli zapostavljati, kajti šola je že prestara, da bi nepopravljena lahko bila primerna za nemoten pouk. In ceste? — to je vsekakor težje vprašanje. Če samo pomislimo, da tudi Dobrnjanci, katerih težnje močno podpirajo zdravstveni delavci in turistične organizacije, kot veste, doslej še niso uspeli. Zaradi tega menim, da bi naša želja po ureditvi brezpravnih cest do Vitanja bil le »glas želnega v puščavi«. Upamo pa, da bomo enkrat le na vrsti.

Na kraju moram povedati, da imamo še kup problemov, ki bi jih bilo treba rešiti. Nekaj bomo skušali urediti s sredstvi, ki so razdeljena za krajevne odbore, drugo pa morda kako drugače. Toda o tem drugič.

S tovarišem Jeromelom smo se seznanili na seji občinskega ljudskega odbora v Slovenskih Konjicah. Dogovorili smo se, da ga bomo obiskali doma v Vitanju, kjer bo več časa za nemoten pogovor o malih in zanimivih problemih Vitanja. Tvo. Jeromel je predsednik Krajevnega odbora Vitanja.

V svoji skromni pisarni nam je tole povedal:

V zadnjem času smo precej angažirani pri ureditvi in montaži kinoprojektorja. Računamo, da bomo kmalu tudi doma gledali prve filme v našem novem »kinu«. Pohvalna je pobuda kolektivov, ki so sklenili, da bodo akcijo osega kraja finančno podprli, saj bi sicer ne uspeli, čeravno

Taka pot je pravilna

Pred časom se je pojavil predlog za enotnejše delovanje usnjarske industrije. Izkušnje pa so pokazale, da je vsak kategoričen predlog škodljiv. Doslej je namreč bilo v celjskem okraju že precej združevanj in predlogov za združitev, ki so propadli samo zavoljo togoti in nepravilnega obravnavanja problemov. Navadno se je razprava zasukala v smer, kjer se je razpravljalo predvsem o tem, kdo bo koga? To pa gospodarjenju ne more koristiti, razprave pa so bile burne in polne osebnih interesov in zato nestvarne.

Zaradi tega v primeru usnjarn nihče ne govori o združevanju, gospodarskem sodelovanju ali reorganizacijah. Odločili so se raje, da bodo na podlagi temeljitih analiz Zavoda za napredek gospodarstva, kateremu nu-

dijo vsi potrebne podatke, in o predlogu Zavoda skupaj razpravljali. Šele tedaj se bodo kolektivi lahko odločili, kajti pred seboj bodo imeli temeljit pregled v perspektivnost razvoja v različnih pogojih. In če se bo tedaj pokazalo, da je sedanje stanje najugodnejše, nihče ne bo težil k spremembam, če pa bi gospodarski pokazatelji pokazali druge primernejše rešitve, jih tudi nobene bolešne ambicije ne bodo mogle razdreti.

Razen tega pa so o tem vprašanju razpravljali tudi na zadnjem zasedanju plenuma Okrajnega sindikalnega sveta, kjer so zavzeli enako stališče. Temeljita obravnavna, presoja in analize so namreč lahko edina pot k obsežnejšim gospodarskim posegom.

ložnostih. Povečana tarifa pa bo veljala le do konca izgradnje tega sistema v celjskem okraju, kajti občine celjskega okraja bodo alarmni sistem gradile solidarno.

V nadaljevanju so odborniki razpravljali o nekaterih gospodarskih zadevah. Domenili so se, da bo elektro instalacijsko dejavnost v Slovenskih Konjicah prevzelo podjetje Elektrosignal, ki bo uredilo specializirano delavnico, podobno delavnico pa bi uredili tudi v Ločah, kjer bodo občinski faktorji izvršili gradbeni del investicije, podjetje Elektrosignal pa bo montiralo stroje za izdelovanje infra cevi. Istočasno so odobrili tudi milijon dinarjev obratnega kredita stanovanjski skupnosti, ki bo uredila posebno servisno delavnico za radijske in televizijske aparate. Sodijo pa, da bo delavnica lahko popravljala tudi nekatere električne stroje. V nadaljevanju so sprejeli tudi spremembo pro-

metnega davka na alkoholne pijače, in sicer tako, da so povišali prometni davek vinu na dvajset odstotkov, žganim pijačam pa so prometni davek znižali na isto stopnjo. Ob tem se je razvila živahna razprava. Odborniki so bili namreč mnenja, da je vino v konjskem predelu predrago, saj najslabše vino stane kar 440 dinarjev. Isto vino iz iste kleti pa je v Vitanju kar za 100 dinarjev ceneje. Jasno je, da so tu posredi kalkulacije, ki ne morejo biti pravilne niti sprejemljive. Zato so sklenili, da bo tržna inšpekcija pregledala kalkulacije gostinskih podjetij v občini, na naslednjem zasedanju pa bo o tem poročala občinskemu ljudskemu odboru.

Na naslednjem zasedanju bodo odborniki še enkrat proučili odgovornost upravnika Mizarstva v Ločah za slabo gospodarjenje, ki je pripeljalo do likvidacije tega podjetja.

Pred dnevi je bila razširjena seja upravnega odbora Trgovinske zbornice za celjski okraj. Predsednik Stane Selšek je podrobno razložil nekatere aktualne probleme trgovskih podjetij, ki jih bo v naslednjem obdobju potrebno razširiti.

Poudaril je, da so za trgovino značilne nekatere subjektivne slabosti, katere bodo trgovski dejavniki morali odpraviti, če bodo hoteli slediti družbenemu razvoju. Hkrati pa je analiziral tudi nekatere objektivne materialne pogoje, ki postavljajo trgovino v odvise in zapostavljen položaj v primerjavi z ostalimi gospodarskimi panogami.

Zlasti podrobno je opisal nekatere navidezne slabosti, ki se nehoti zrcalijo v trgovini, ki je neposredni ponudnik blaga potrošnikom. Tako so mnoga nihanja v cenah dejansko odraz nihanj v proizvodnji, a jih potrošnik čuti v trgovini. Dobimo res vtis nesolidnega poslovanja v trgovini, čeravno v nekaterih primerih tudi te pojave celo v zelo ostri obliki zasledimo. Tovariš Selšek je nato dejal, da bi bilo napačno, če bi posamezne probleme v trgovini reševali ločeno od splošnega stanja in da je potrebno dejanski problem zagrabiti v koreninah.

To pa pomeni ustanavljanje močnih trgovskih podjetij, ki bodo sposobna izvajati pozitivno kadrovske politiko in ki bodo tudi sposobna uvajati sodobno tehniko trgovanja.

Razumljivo pa je, da to ne sme ostati le naloga trgovine, temveč je prav tako bistvena naloga komun. Kajti, če pravimo, da je oskrba potrošnikov ena izmed prvih nalog komun, potem je tudi jasno, da komunne ne morejo niti ne smejo biti brezbržne do problemov trgovine in razvoja te gospodarske panoge na svojem območju. Ta interes komun pa bi se moral še toliko bolj povečati, ker občine prav iz trgovine relativno največ akumulirajo.

Istočasno pa se kaže v pravi luči tudi predvidevanje, da komunne kljub prizadevanju le ne morejo zagotoviti spričo obsežnih zahtev z drugih področij zadostnih sredstev za razvoj trgovine. Zaradi tega je potrebno še bolj okrepiti prizadevanje za ustanavljanje takih trgovskih

podjetij, ki bodo s koncentracijo sredstev sama sposobna hitreje in smotrneje napredovati.

Tovariš Selšek je v nadaljevanju poudaril, da so trgovska podjetja v glavnem že uresničila načelo decentralizacije upravljanja, občutiti pa je nezadostno politično dejavnost sindikalnih organizacij, ki bi samoupravljanje v trgovini oplemenjevale.

Nato se je zadržal dalj časa pri vprašanjih priprave na volitve novih delavskih svetov. Pri tem je zlasti poudaril, da bo od pravilne izbire kandidatov za nove delav-

ske svete in samoupravne organe ekonomskih enot predvsem odvisno do kakšne mere bo uspešno delovanje samoupravnih teles v kolektivu. Kajti ni dovolj, da samo izvolimo določeno število ljudi v delavski svet, je dejal tov. Selšek, še bolj bistveno je, da bodo v delavski svet izvoljeni proizvajalci, ki bodo sposobni objektivno razpravljati o problemih in nalogah podjetja in ki bodo tudi voljni sodelovati.

Istočasno pa stoji pred novimi delavskimi sveti še posebna naloga. Da se še z večjo doslednostjo

in pozornostjo lotijo formiranja učinkovite notranje kontrole, ki bo onemogočila malverzacije vseh oblik, ki so v trgovini, kjer imajo ljudje opravka z denarjem in blagom, možne. Tovariš Selšek je tudi dokazal, da so nesmiselne in destruktivne trditve, da je taka služba predraga in neučinkovita. Razen tega je opozoril, da ustrezna kontrola preprečuje malomarnosti in delikte v začetni fazi, ter tako obvaruje kršilce od nadaljnjih kaznivih dejanj in hujših posledic za podjetje in posameznika.

Pred volitvami

Pretekli četrtek je bil v sejni sobi sindikata v Celju plenum Okrajnega sindikalnega sveta Celje, ki se ga je udeležil tudi podpredsednik Republiškega sindikalnega sveta tovariš Jože Borštnar in organizacijski sekretar Okrajnega komiteja Zveze komunistov za celjski okraj tovariš Jože Marolt. Člani plenuma so obširno razpravljali o pripravah na volitve novih delavskih svetov in samoupravnih organov ekonomskih enot.

Razprava o pripravah na volitve novih delavskih svetov, ki morajo biti opravljene do konca aprila, je bila izredno živahna, v razpravi pa so udeleženci prispevali precej zelo tehtnih in pomembnih misli, ki so še pomembnejše ob dejstvu, da se nahajamo v obdobju, ko se obratni delavski sveti vse bolj uveljavljajo.

Najprej so udeleženci podrobno analizirali nekatere pojave poizkusa določevanja in vsiljevanja kandidatov. Ponekod so namreč na sindikalnih občnih zbiorih o teh problemih posebno živahno razpravljali. Zlasti tam, kjer so se pokazale želje, da bi posamezniki formirali (s pomočjo enotnega predloga in brez sodelovanja kolektiva) svojim osebnim težnjam ustrezne delavske svete. Razumljivo je, da je plenum take pojave obsodil in tudi poudaril, da morajo biti priprave na volitve prežete z demokratično obravna-

no posameznih kandidatov in trezno presojo največje koristi za kolektiv.

Kajti gotovo je, da proizvajalci, ki živijo in delajo skupaj, tudi najbolj vedo, kdo je sposoben in voljan zavestno delati v organih samoupravljanja. Zaradi tega bi vsako vsiljevanje kandidatov samo škodovalo ugledu in uspešnem delovanju delavskih svetov. Enak pa bi bil uspeh, če bi kje s proceduralnimi manevri uspeli formirati delavske svete po volji posameznikov. Tako je v razpravi prevladovalo mnenje, da je potrebno pustiti obratnim delavskim svetom, da izberejo kandidate iz svojih vrst, ki pa bodo hkrati odgovarjali obratnim delavskim sve-

tom. S tem bo odgovornost posrednejša in zahteva po odgovornem sodelovanju v samoupravnih organih temeljitejša ter poudarjena z možnostjo, da ekonomska enota odpokliče in izvoli novega člana v centralni delavski svet.

Posebno pozornost so člani plenuma posvetili problemom izbire delegatov za nove samoupravne organe in potrebi po temeljitejši obdelavi kadrovskega problema v gospodarskih organizacijah, ki mora postati prva naloga vseh kolektivov. Doslej je bilo to področje še precej zanemarjeno in so mnogi gospodarski spodrsrljaji ter nekatere slabosti predosem posledica nepravilne kadrovske politike.

Malomarnost terja krvni davek

Oddelek za gospodarstvo Občinskega ljudskega odbora v Celju je izdelal temeljito analizo o higijenski in tehnični zaščiti v gospodarskih organizacijah. Anketirali so 74 podjetij, kar daje dokaj jasno sliko o stanju na tem področju. Ugotovili so, da se stanje v zadnjem času izboljšuje, da so tudi smrtni nesreče bistveno zmanjšane, da pa so še nekatere pomanjkljivosti, ki jih ne bi smeli trpeti.

Med izredno važne naloge sodi vsekakor izboljšanje življenjskih pogojev, ki so pogostoma vzrok za poškodbe ali škodo. Prav tako so v nekaterih manjših podjetjih delovni prostori neprimerni in povzročajo kolektivom precej težav. Hkrati pa velja pripomniti, da so zlasti večja podjetja temu problemu posvetila posebno pozornost in da je ena izmed najpomembnejših značilnosti obsežnih rekonstrukcij v večjih podjetjih prav ustvarjanje ugodnejših delovnih

pogojev. Pri tem velja posebno omeniti prizadevanje v Emajlirki, kjer so tudi delavci s požrtvovalnostjo omogočili, da so brez zastojev zgradili novo veliko halo, ki omogoča smotrnejšo in varnejšo organizacijo proizvodnega postopka. Prav tako so tudi na tem področju pridobitev novogradnje sodobnih industrijskih hal (Klima) ter izboljšave strojnih naprav.

Vendar ne smemo prezreti dejstva, da v podjetjih vse pre pogosto pozabljajo na red in čistočo. Oboje pa je prvi pogoj za varnost pri delu in za uspešno delo.

Poseben problem predstavlja nenormalna fluktuacija delovne sile, ki jo ne moremo opravičiti z rednimi in znosnimi premiki zaposlenih ali pa s težnjami za boljši zaslužek. To vprašanje pa bi kazalo v okviru komunne še posebej proučiti, kajti fluktuacija je vsekakor huda zavora za napredek gospodarstva.

Razen tega je v mnogih primerih usodna tudi malomarnost in nepremišljenost. Take pojave zasledimo povsod tam, kjer vodilni ljudje pri izdajanju delovnih nalogov ne pomislijo, kaj vse se lahko pripeti, če se uporabljajo pokvarjene naprave, malomarno zaščiteni stroji in podobno. Še neugodnejši pa so pojavi, ko delavci zaradi večjega učinka skrivoma odstranjujejo zaščitne naprave ali ne uporabljajo zaščitnih sredstev. Tako ravnanje je silno tvegano in nepremišljeno. Lagodnost se namreč hitro maščuje, davek na nepremišljenost pa je zdravje ali celo življenje.

Volitve novih delavskih svetov

V moziški občini so že razpisali volitve novih delavskih svetov. Volitve bodo v prvi polovici aprila; v nekaterih podjetjih pa so jih opravili že pred dnevi.

Priprave na volitve so vzbudile v vseh podjetjih izredno aktivnost. Veliko pozornost sestavi kandidatnih list so posvetile plasti sindikalne podružnice. Za kandidate zbirajo najboljše člane kolektivov.

Napredek proizvodnje in negospodarske investicije

Ob koncu preteklega tedna je zasedal Občinski ljudski odbor v Slovenskih Konjicah. Odborniki so na zadnjem zasedanju podrobno proučili družbeni plan občine za leto in hkrati tudi občinski proračun.

Tudi letos posveča družbeni načrt te občine posebno pozornost razvoju industrije, in sicer še posebej poudarek daje elementom dobrega gospodarjenja z obstoječimi osnovnimi sredstvi. Tako predvidevajo povečanje storilnosti in rentabilnosti gospodarskih organizacij. Istočasno pa družbeni načrt posveča izredno pozornost dvigavanju življenjske ravni prebivalcev, izboljšanju

delovnih pogojev in življenjskih pogojev zaposlenih. Odborniki so z malimi korekturami sprejeli osnutek družbenega načrta.

Po razpravi o družbenem načrtu in proračunu je direktor PTT podjetja v Celju tovariš Edvard Šepce razložil podrobno načrt izgradnje posebnega alarmnega telefonskega sistema do okrajnega središča. Odborniki so s tem v zvezi sprejeli tudi predlog za ustrezno povišanje telefonskih tarif. Ta sredstva pa bodo namenjena samo za izgradnjo direktnega alarmnega sistema, ki ga bo možno uporabljati samo v primerih požara, elementarnih nesreč in ob drugih izrednih pri-

NOVITETE naše industrije

Industrija za elektromehaniko, telekomunikacije, elektroniko in avtomatiko ISKRA je pripravila nekaj novitet, ki bodo zanimive tudi za širok krog potrošnikov. Razen široko zasnovanega načrta semaforizacije prometa v Ljubljani, s čimer bodo zmanjšali nevarnosti v vse gostejšem prometu, so začeli izdelovati avtoagregate (diname, napetostne regulatorje in zaganjače). Razen tega proizvajajo v Gorici tudi vžigalne tuljave in magnetne vžigalnike za mope. Začeli so tudi serijsko proizvodnjo avtomobilskih žarnic za vozilo Citroen CV 2. Letna proizvodnja vseh avtomobilskih žarnic pa znaša sedaj že preko 3 milijone kosov. V krat-

kem pa bodo na tržišče prišle asimetrične avtomobilske žarnice. Analize cestnih nesreč so namreč ugotovile, da odpade precej velik odstotek nesreč na nezgode pri vožnji z zadržanimi lučmi. Prekratke razdalje osvetljene ceste in ravna smer žarkov slabo osvetljuje rob cestišča. Pri hitrosti je to usodno, če naleti avtomobil na kolesarja ali pešca. Voznik jih ne more pravočasno videti. Asimetrične žarnice pa mečejo daljši snop luči po cestišču, vendar bolj desno, tako da ne motijo vozil, ki prihajajo iz nasprotni strani. Te žarnice bodo že v kratkem izpodrinile stare, klasične oblike zastrtih luči.

Štirje motivi iz Loč

1. Zagarji Gozdnega gospodarstva izdelujejo metrski les za papirno industrijo
2. Ključavničarska delavnica pod kozolcem
3. »Mizarstvo Loče«...
4. Gasilski dom, ki so ga prebivalci zgradili predvsem s prostovoljnim delom

